

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

13 серпня 2020 р.

№ 34-рк

Акціонерному товариству «Укртрансгаз»

Про вжиття заходів
для усунення наслідків
порушення

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Департаменту досліджень і розслідувань ринків паливно-енергетичного комплексу та житлово-комунального господарства від 06.08.2020 № 128-01/311-п,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) В Антимонопольному комітеті України здійснюється розгляд заяви ДП «Укрхімтрансміак» щодо порушення, на думку Заявника, АТ «УКРТРАНСГАЗ» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку природного газу.

2. ПІДСТАВИ ПОДАННЯ ЗАЯВИ

За інформацією ДП «Укрхімтрансміак»:

- (2) АТ «Укртрансгаз», яке є оператором газотранспортної системи України, та займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару (послуг із транспортування природного газу), відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», 15 листопада 2018 року видало наказ № 774 «Про затвердження вартості робіт з припинення/відновлення транспортування газу до точок виходу прямими споживачами», яким було затверджено вартість робіт із припинення/відновлення транспортування природного газу до точок виходу прямому споживачу – ДП «Укрхімтрансміак» (ЕІС-код точки виходу 56ZOPMIK4009703D, ГРС-2 м. Миколаїв). Відповідно до зазначеного наказу, вартість робіт із припинення/відновлення транспортування природного газу для ДП «Укрхімтрансміак» становила 1 802,50 грн/13 398,07 грн відповідно.

- (3) Умови робіт із припинення/відновлення транспортування природного газу до точок виходу ДП «Укрхімтрансміак», їх ціни, підстави та порядок виконання не були передбачені та погоджені сторонами в договорах транспортування природного газу, які були укладені між АТ «Укртрансгаз» та ДП «Укрхімтрансміак» № 1602000625/ПР/2016-7202 від 01.03.2016 (діяв до 13.06.2019) та № 1906000109/ПР/13379 від 13.06.2019 (діє на цей час).
- (4) У зв'язку із закінченням опалювального сезону, листом від 08.04.2019 № 492 ДП «Укрхімтрансміак» було надіслано до АТ «Укртрансгаз» повідомлення з проханням направлення їх представника для відключення подачі газу (опломбування встановленої заглушки) на котельню підприємства. 08.04.2019 сторонами договору було складено двосторонній акт пломбування обладнання.
- (5) Відповідно до акта пломбування обладнання «... 08.04.2019 були проведені роботи з пломбування запірної арматури і заглушки перед шафовим регуляторним пунктом (ШРП) МУМА ДП «Укрхімтрансміак», розташованого за адресою: мкр Тернівка, вул. В. Станка, 1. Були встановлені пломби: кран кульовий перед ШРП – УМГ ХТГ С 33942264; заглушка глуха перед ШРП – УМГ ХТГ С 33942265».
- (6) Зазначений акт був підписаний представником Миколаївського ЛВУМГ та представником МУМА ДП «Укрхімтрансміак».
- (7) Для можливості розпочати опалювальний сезон листом від 28.10.2019 № 1435 ДП «Укрхімтрансміак» було направлено до АТ «Укртрансгаз» повідомлення з проханням направлення їх представника для зняття пломб із заглушки та запірної арматури (для здійснення пуску газу), а також опломбування обладнання на вузлі обліку газу котельні підприємства.
- (8) Відповідно до акта розпломбування/пломбування обладнання засвідчено таке: «...15.11.2019р. представником МЛВУМГ ТОВ «Оператор ГТС України» (Східний регіон), який діє на підставі договору SLA №1906000197 від 19.06.2019р. з АТ «Укртрансгаз», на котельні ЦРБ МУМА ДП «Укрхімтрансміак» за адресою: вул. В. Станка, 1, були проведені роботи: зняття пломби №УМГХТГС33942264 з запірної крана перед ШРП; зняття пломби №УМГХТГС33942265 з заглушки фланця перед ШРП; встановлення пломби №УМГХТГС40755073 на фланці перед ШРП; встановлення пломб №УМГХТГС40755072, №УМГХТГС40755071 на манометрах на ввідному газопроводі котельні перед лічильником газу. Будь-які роботи в точці виходу на ГРС-2 м. Миколаїв не проводились...»
- (9) Зазначений акт був підписаний представником МЛВУМГ ТОВ «Оператор ГТС України» (Східний регіон) та трьома представниками МУМА ДП «Укрхімтрансміак».
- (10) Як під час опломбування обладнання замовника, так і під час зняття пломб будь-яких робіт у точці виходу не проводилося та фактично припинення/відновлення транспортування газу до точки виходу не відбувалося. Оператор, маючи на увазі зазначені роботи із встановлення/зняття пломб, направив замовнику рахунки за припинення транспортування природного газу в сумі 1 802,50 грн та за відновлення транспортування – в сумі 13 398,07 грн, поставивши у залежність від оплати замовником цих рахунків можливість зняття оператором пломб із газового обладнання замовника та, відповідно, початок опалення виробничих приміщень. Оплата цих рахунків відбулася 14.11.2019. Лише після отримання грошових коштів, 15.11.2019, оператором були зняті пломби з обладнання замовника та відновлено споживання природного газу.
- (11) АТ «Укртрансгаз», користуючись тим, що інших конкурентів на ринку транспортування природного газу в нього немає, а в заявника відсутні будь-які можливості відновити газопостачання на свій виробничий об'єкт, крім як вимушено погодитися на оплату виставлених рахунків, та протиправно посилаючись лише на свій внутрішньогосподарський розпорядчий документ, допустив зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, тобто в односторонньому порядку, всупереч

умовам укладених із заявником договорів, встановив такі ціни та умови придбання (відновлення) послуг із транспортування природного газу для замовника, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

- (12) Правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки природного газу, визначаються Законом України «Про ринок природного газу» (далі – Закон).
- (13) Відповідно до пункту 33 частини першої статті 1 Закону ринок природного газу являє собою комплекс правовідносин, що виникають у процесі постачання природного газу, купівлі-продажу, а також надання послуг з його транспортування, розподілу, зберігання.
- (14) Відповідно до пункту 7 частини першої статті 3 Закону ринок природного газу функціонує на засадах вільної добросовісної конкуренції, крім діяльності суб'єктів природних монополій, та за принципами, зокрема: недопущення та усунення обмежень конкуренції, спричинених діями суб'єктів ринку природного газу, у тому числі суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання державної форми власності.
- (15) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» зазначеним законом регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сфері, зокрема, транспортування природного і нафтового газу трубопроводами.
- (16) Згідно з частиною другою статті 5 Закону України «Про природні монополії» зведений перелік суб'єктів природних монополій ведеться Антимонопольним комітетом України на підставі реєстрів суб'єктів природних монополій у сфері житлово-комунального господарства, що формуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг.
- (17) Відповідно до Зведеного переліку суб'єктів природних монополій станом на 31.12.2019¹, АТ «Укртрансгаз» (№ з/п 86) є суб'єктом природних монополій та здійснює діяльність, зокрема, із транспортування природного газу трубопроводами.²
- (18) Відповідно до пункту 45 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» транспортування природного газу – господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і пов'язана з переміщенням природного газу газотранспортною системою з метою його доставки до іншої газотранспортної системи, газорозподільної системи, газосховища, установки LNG або доставки безпосередньо споживачам, але що не включає переміщення внутрішньопромисловими трубопроводами (приєднаними мережами) та постачання природного газу.
- (19) Відповідно до пункту 7 частини першої статті 1 Закону, газотранспортна система – технологічний комплекс, до якого входить окремий магістральний газопровід з усіма об'єктами і спорудами, пов'язаними з ним єдиним технологічним процесом, або кілька таких газопроводів, якими здійснюється транспортування природного газу від точки (точок) входу до точки (точок) виходу.
- (20) Згідно зі статтями 20-21 Закону, оператором газотранспортної системи, що перебуває в державній власності і не підлягає приватизації, може бути виключно суб'єкт господарювання, 100 відсотків корпоративних прав у статутному капіталі якого належать державі чи суб'єкту господарювання, 100 відсотків корпоративних прав у

¹ З 01.01.2020 АТ «Укртрансгаз» не здійснює діяльності із транспортування природного газу, оскільки вказану діяльність здійснює ТОВ «Оператор ГТС України» відповідно до рішення про сертифікацію ТОВ «Оператор ГТС України» за моделлю ISO (Постанова НКРЕКП від 22.11.2019 № 2482) та ліцензії на транспортування газу (Постанова НКРЕКП від 24.12.2019 № 3011).

² Зведений перелік суб'єктів природних монополій станом на 31.12.2019: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://amcu.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/december.pdf>

статутному капіталі якого належать державі. Оператором газотранспортної системи є суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на провадження діяльності з транспортування природного газу. Ліцензія на провадження діяльності з транспортування природного газу видається виключно тому заявнику, щодо якого прийнято остаточне рішення про сертифікацію.

- (21) Отже, протягом 2019 року АТ «Укртрансгаз», як єдиний оператор газотранспортної системи України, мав ознаки суб'єкта господарювання, що займав монопольне (домінуюче) становище на ринку транспортування природного газу, у розумінні статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (22) Відповідно до пункту 11 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» правилами експлуатації та доступу до газотранспортної системи є кодекс газотранспортної системи, що затверджуються Національною комісією, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП).
- (23) Відповідно до пункту 11 глави 1 розділу X Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493 (далі – Кодекс ГТС), припинення (обмеження) подачі природного газу в точку входу або припинення (обмеження) споживання природного газу з точки виходу здійснюється самостійно суб'єктом господарювання, що приєднаний до точки входу або точки виходу, які обслуговують газопроводи чи газоспоживне обладнання, у присутності посадової особи оператора газотранспортної системи, яка здійснює опломбування та складає акт про припинення (обмеження) транспортування природного газу.
- (24) Відповідно до пункту 1 глави 2 розділу X Кодексу ГТС відновлення транспортування природного газу здійснюється за умови, зокрема, оплати витрат на виконання робіт із припинення (обмеження) та відновлення транспортування природного газу.
- (25) Відновлення подачі природного газу в точку виходу або відновлення споживання природного газу з точки виходу здійснюється самостійно працівниками суб'єкта, якому було припинено транспортування газу, у дату та час, визначені оператором газотранспортної системи, у присутності його посадової особи, яка складає акт про відновлення транспортування природного газу (пункт 1 глави 2 розділу X Кодексу ГТС).

4. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (26) З метою неупередженого та всебічного розгляду заяви ДП «Укрхімтрансміа» щодо можливого порушення АТ «Укртрансгаз» законодавства про захист економічної конкуренції, Комітетом були направлені вимоги до:
 - (а) НКРЕКП (лист Комітету від 06.05.2020 № 128-25/07-6659) про надання інформації щодо законодавчих та інших підстав щодо встановлення АТ «Укртрансгаз» власним наказом, чи будь-яким іншим нормативно-правовим актом, вартості робіт з припинення/відновлення транспортування природного газу; необхідності погодження АТ «Укртрансгаз» із НКРЕКП зазначеної вартості робіт; копії звернення ДП «Укрхімтрансміа» та копії відповіді НКРЕКП на це звернення;
 - (б) АТ «Укртрансгаз» (лист Комітету від 06.05.2020 № 128-25/07-6660) про надання інформації, копій документів та пояснень до них, зокрема: копій наказів, якими встановлювався розмір плати за припинення/відновлення транспортування природного газу з обґрунтуванням до них (калькуляцією витрат тощо); копій договорів, на підставі яких здійснювалося припинення/відновлення транспортування природного газу; копій листів між АТ «Укртрансгаз» та ДП «Укрхімтрансміа» із вказаного питання тощо.

5. ВІДОМОСТІ, ОТРИМАНІ КОМІТЕТОМ ПІД ЧАС ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЙ АТ «УКРТРАНСГАЗ» НА РИНКУ ТРАНСПОРТУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ

- (27) За інформацією НКРЕКП, наданою листом від 25.05.2020 № 5526/16/7-20 (zareєстрованим у Комітеті 01.06.2020 за № 7-07/6958) на вимогу Комітету від 06.05.2020 № 128-25/07-6659:
- (а) положенням частини третьої статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» передбачено, що до компетенції НКРЕКП на ринку природного газу належить встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем згідно із затвердженою НКРЕКП Методологією встановлення плати за приєднання до газотранспортних та газорозподільних систем, затвердженою постановою НКРЕКП від 24.12.2015 № 3054 (далі – Постанова № 3054);
 - (б) відповідно до підпунктів 10, 11 пункту 1 розділу IV Постанови № 3054 до окремих послуг (робіт), що пов'язані з приєднанням та поточною діяльністю оператора газотранспортної або газорозподільної системи, належать, зокрема, припинення (обмеження) та відновлення транспортування природного газу;
 - (в) згідно з пунктом 3 розділу IV Постанови № 3054 розрахунок вартості окремих послуг (робіт) базується на відшкодуванні економічно обґрунтованих витрат оператора газотранспортної/газорозподільної системи з виконання додаткових послуг (робіт) та здійснюється за формами, наведеними в додатку 2 до Постанови № 3054;
 - (г) при цьому відповідно до пункту 6 розділу IV Постанови № 3054 розрахунок вартості окремих послуг (робіт) здійснюється відповідними підрозділами та затверджується уповноваженою особою оператора газотранспортної системи.
- (28) За інформацією АТ «Укртрансгаз», наданою листом від 04.06.2020 № 15 КТ-6 (zareєстрованим у Комітеті 05.06.2020 за № 8-07/589-кі) на вимогу Комітету від 06.05.2020 № 128-25/07-6660:
- (а) наказ АТ «Укртрансгаз» № 774 від 15.11.2018 визнано таким, що втратив чинність відповідно до наказу АТ «Укртрансгаз» від 30.11.2018 № 825 «Про затвердження вартості робіт з припинення/відновлення транспортування газу до точок виходу прямим споживачам»;
 - (б) розрахунок плати за припинення/відновлення транспортування природного газу здійснювало АТ «Укртрансгаз» відповідно до Постанови № 3054, положень розділу X Кодексу ГТС та розділу II Правил постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496;
 - (в) тобто, розрахунки вартості окремих послуг (робіт) здійснюють відповідні підрозділи й затверджує уповноважена особа оператора газотранспортної/газорозподільної системи та, відповідно до Постанови № 3054, погодження їх регулятором не передбачено.
- (29) За інформацією філії «Оператор ГТС України» АТ «Укртрансгаз» (лист від 17.12.2019 № 2001ВИХ-19-5348, надісланий до ДП «Укрхімтрансаміак»):
- (а) відповідно до пункту 5 Порядку пооб'єктового припинення (обмеження) газопостачання споживачам, крім населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.12.2006 № 1687 (далі – Порядок), припинення (обмеження) газопостачання здійснюється на вхідній засувній арматурі газопроводу споживача або газорозподільного пункту (за його наявності). У разі коли споживача приєднано прямим газопроводом від газорозподільної станції, припинення (обмеження) може здійснюватися безпосередньо на зазначеній станції;

- (б) отже, припинення споживання природного газу безпосередньо на ГРС є правом, а не обов'язком оператора газотранспортної системи;
- (в) згідно з приписами ДБН В.2.5-20:2018, затвердженими наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 15.11.2018 № 305, котельні віднесені до газоспоживного обладнання;
- (г) тобто, відповідно до листа ДП «Укрхімтрансміак» від 08.04.2019 № 492 було припинено транспортування природного газу ДП «Укрхімтрансміак» шляхом опломбування газоспоживного обладнання ДП «Укрхімтрансміак» у повній відповідності із наведеними нормативно-правовими актами, про що складено відповідний акт.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ АТ «УКРТРАНСГАЗ»

За результатом аналізу інформації та документів, отриманих від ДП «Укрхімтрансміак», НКРЕКП та АТ «Укртрансгаз»

- (30) Умови договору транспортування природного газу № 1906000109/ПР/13379 від 13.06.2019, укладеного між АТ «Укртрансгаз» та ДП «Укрхімтрансміак»: передбачають надання послуг транспортування природного газу на умовах, визначених в Кодексі ГТС, з урахуванням особливостей, передбачених цим договором; визначають, що транспортування природного газу обмежується або припиняється у порядку, передбаченому Кодексом ГТС; не містять положень, що визначають порядок відновлення транспортування природного газу, оплати відповідних послуг із такого відновлення.
- (31) Відповідно до Кодексу ГТС відновлення транспортування природного газу здійснюється за умови, зокрема, оплати витрат на виконання робіт із припинення (обмеження) та відновлення транспортування природного газу.
- (32) Плата за припинення/відновлення транспортування природного газу, яка затверджена наказом АТ «Укртрансгаз» від 30.11.2018 № 825 «Про затвердження вартості робіт з припинення/відновлення транспортування газу до точок виходу прямим споживачам» (далі – Наказ), базується за формою, наведеною в додатку 2 до Постанови № 3054, та не потребує погодження з НКРЕКП.
- (33) Відповідно до Порядку, припинення/відновлення газопостачання може бути здійснено безпосередньо на вхідній засувній арматурі газопроводу споживача.
- (34) Плата за припинення/відновлення транспортування природного газу, затверджена Наказом, не відповідає фактично виконаній роботі (відповідно до інформації, зазначеної у пунктах 4-10 цих рекомендацій) та витратам на її виконання, про що свідчить, зокрема, таке:
 - (а) згідно з пунктом 3 розділу IV Постанови № 3054 розрахунок вартості окремих послуг (робіт) базується на відшкодуванні економічно обґрунтованих витрат оператора газотранспортної/газорозподільної системи з виконання додаткових послуг (робіт) та здійснюється за формами, наведеними в додатку 2 до Постанови № 3054;
 - (б) відповідно до форми 6 додатка 2 до Постанови № 3054 розрахунок остаточної вартості виконання додаткових робіт (крім ПДВ) становить суму показників: п. 1 «Калькуляційна вартість» + п. 2 «Матеріальні витрати» + п. 3 «Витрати, пов'язані з використанням машин (механізмів)»; водночас відповідний розрахунок АТ «Укртрансгаз» включає п. 4 «Інші витрати», який не передбачений

- Постановою № 3054 та збільшує остаточну плату приблизно на 20 відсотків;³
- (в) у розрахунку прямих витрат АТ «Укртрансгаз» на оплату праці працівників, які задіяні при виконанні робіт із відновлення транспортування природного газу до точки виходу прямого споживача ДП «Укрхімтрансміак», можливе дублювання певних робіт. Зокрема, у відповідному розрахунку вказано, що такі роботи, як: відкриття запірної арматури; регулювання режиму роботи ГРС; включення в роботу вузла одоризації тощо, здійснювали майстер служби ГРС та оператор ГРС. Водночас у колонці оплати часу в дорозі міститься лише майстер служби ГРС;
- (г) у розрахунку прямих витрат АТ «Укртрансгаз» на оплату праці працівників, які задіяні при виконанні робіт із відновлення транспортування природного газу до точки виходу прямого споживача ДП «Укрхімтрансміак», вказано, що відповідні роботи виконували 4 особи більше ніж 7 годин, з використанням легкового автомобіля Mazda понад 10 годин;
- (д) за інформацією ДП «Укрхімтрансміак»:
 відповідно до листа ДП «Укрхімтрансміак» від 28.10.2019 № 1435 заявник просить АТ «Укртрансгаз» направити представника для зняття пломб із заглушки та запірної арматури (з повідомленням, що транспорт буде наданий виконавцю), та відповідно до Акта розпломбування/пломбування обладнання від 15.11.2019 представником МЛВВУМГ ТОВ «Оператор ГТС України» (Східний регіон), який діє на підставі договору SLA № 1906000197 від 19.06.2019 з АТ «Укртрансгаз», були зняті пломби із зазначеного вище обладнання (у відповідному акті засвідчено підписом представника виконавця робіт);
 роботи з пломбування 08 квітня 2019 року та роботи зі зняття пломб 15 листопада 2019 року виконував один співробітник оператора, було лише фізично встановлено та знято декілька пломб протягом не більше години. Будь-яких інших робіт, які могли бути пов'язані з дійсним припиненням/відновленням транспортування природного газу та впливали б на формування таких цін (наприклад: перевірка герметичності, відключення вимірювальних приборів, калібрування вимірювального комплексу, регулювання режиму роботи тощо), – не виконувалося.
- (35) Враховуючи зазначене, обсяги фактично виконаних робіт АТ «Укртрансгаз» із припинення/відновлення транспортування природного газу до ДП «Укрхімтрансміак» та засвідчені актом пломбування обладнання від 08.04.2019 та актом розпломбування/пломбування від 15.11.2019, не відповідають роботам та послугам, включеним до розрахунків плати за роботи з припинення/відновлення транспортування природного газу, що затверджені наказом АТ «Укртрансгаз» від 30.11.2018 № 825.
- (36) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (37) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

³ П. 4 «Інші витрати» міститься лише в розрахунку остаточної вартості виконання додаткових робіт із **відновлення** транспортування природного газу до точки виходу прямого споживача ДП «Укрхімтрансміак». Відповідний розрахунок за **припинення** транспортування природного газу не містить вказаного пункту та обрахований відповідно до Постанови № 3054.

- (38) Отже, дії АТ «Укртрансгаз» у вигляді стягнення з ДП «Укрхімтрансміак» плати за послуги з припинення/відновлення транспортування природного газу, надані у квітні та листопаді 2019 року, за ціною, яка суттєво завищена та встановлення якої було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку транспортування природного газу, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, шляхом встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

7. ВИСНОВКИ

- (39) Протягом 2019 року АТ «Укртрансгаз», як єдиний оператор газотранспортної системи України, займав монопольне (домінуюче) становище на ринку транспортування природного газу у розумінні статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (40) Дії АТ «Укртрансгаз» у вигляді стягнення з ДП «Укрхімтрансміак» плати за послуги з припинення/відновлення транспортування природного газу, надані у квітні та листопаді 2019 року, за ціною, яка суттєво завищена та встановлення якої було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку транспортування природного газу, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем шляхом встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку. З 01.01.2020 АТ «Укртрансгаз» не здійснює діяльності з транспортування природного газу, оскільки, відповідно до ліцензії, виданої згідно з постановою НКРЕКП від 24.12.2019 № 3011, господарську діяльність із транспортування природного газу з 01.01.2020 здійснює ТОВ «Оператор ГТС України».
- (41) Отже, зазначене порушення АТ «Укртрансгаз» є припиненим, проте АТ «Укртрансгаз» не вжито заходів для усунення наслідків порушення.
- (42) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.
- (43) Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Враховуючи викладене, з метою вжиття заходів для усунення наслідків порушення, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Антимонопольний комітет України надає такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Акціонерному товариству «Укртрансгаз» усунути наслідки порушення шляхом здійснення перерахунку вартості фактично виконаних робіт (наданих послуг) із припинення/відновлення транспортування природного газу державному підприємству «Укрхімтрансміак» в особі Миколаївського управління магістрального аміакопроводу (м. Миколаїв) відповідно до Акта пломбування обладнання від 08 квітня 2019 року та Акта розпломбування/пломбування обладнання від 15 листопада 2019 року.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у 10-денний строк з дня їх отримання.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА